

7/16326

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
Siyaset Planlama Genel Müdür Yardımcılığı

Sayı : B.06.0.SPGY.0.0-026.21-2006/403516
Konu : Yazılı Soru Önergesi/Serpil
Yıldız

17 Ekim 2006

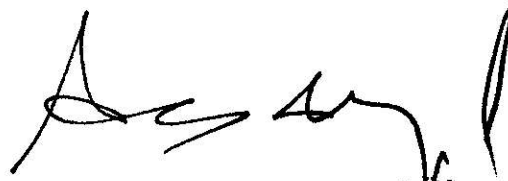
SÜRELİ - ÇOK İVEDİ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 14.09.2006 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-24495 sayılı yazıları

İzmir Milletvekili Sayın Serpil Yıldız'ın 7/16326 Esas No'lu yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arz ederim.

Abdullah GÜL
Dışişleri Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

Ek: Soru önergesi yanıtı

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN SERPİL YILDIZ'IN
7/16326 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ**

SORULAR:

Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Sayın Abdullah Gül'ün 8 Mart 1995 tarihinde Yüce Meclis'te yapmış olduğu konuşma TBMM tutanaklarında aşağıdaki şekilde yer almıştır.

“Böyle önemli bir anlaşmanın, bu şekilde imzalanmasına, biz Refah Partisi olarak, metot, usul ve esas yönünden karşı olan tek grubuz, tek partiyiz. Şurada ‘Egemenlik Kayıtsız Şartsız Milletindir’ yazıyor. Bunun anlamı nedir? Bu kadar önemli bir karar alınırken, milletin bu konuda bilgisi olması ve milletin bunu bilmesi gerekir. Bunun anlamı budur. Şimdi soruyorum: Türkiye Gümrük Birliği'ne girdi. Türkiye Cumhuriyeti'nin en önemli antlaşmasına imza atan bu hükümet, halka gerçekten bir bilgi vermiş midir? Parlamentoya bilgi vermiş midir? Bu, demokratik bir anlayış mıdır? Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne giremeyeceği kesindir. Bunu Avrupalılar söylemektedir. Çünkü, Avrupa Birliği bir Hristiyan Birliğidir. Avrupa, Türkiye'yi işte kendi avantajlarından faydalandırmayarak bir mekanizma bulmuştur ve Türkiye'yi Gümrük Birliği'ne böyle sokmuştur. Birçok sanayi, özellikle orta ve küçük ölçekli sanayi Türkiye'de batacaktır. Yarın göreceksiniz, batan sanayi karşısında, odanıza iş diye gelen insanların sayısı on misline çıkacaktır. Bugün, sanayi ile uğraşan büyük sanayiciler, göreceksiniz yarın sanayiden vazgeçecek. Avrupa'da, onlar ithalatçı durumuna düşecek ve ithal ettikleri malı satacaklar. (...) Bu da Tanzimat Fermanından Mustafa Reşid Paşa ile başlayan zihniyetin devamıdır. Bunun için halka sormaktan korkulmuştur.”

Türkiye, halen uygulanmakta olan Gümrük Birliğini aralarında Güney Kıbrıs Rum kesiminin de bulunduğu 10 yeni AB üyesini de kapsayacak şekilde genişleten protokolü, 29 Temmuz 2005'te imzaladı.

Sorular:

1. 1995 tarihinde Meclis'te o günkü hükümeti eleştiren konuşmanızda “halka sorulmamıştır” diye şikayet ederken, Siz Dışişleri Bakanı sıfatıyla Milletin Meclisine danışmadan ek protokolü nasıl imzalayabiliyorsunuz? Bu durum, 8 Mart 1995 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi kürsünden ifade ettiğiniz sözlerinizle çelişmiyor mu? Müzakere Çerçevesi Belgesi içinde önemli yer tutan Gümrük Birliği Ek Protokolü'nün biran önce Türkiye Büyük Millet Meclisinde onaylanması gerekmiyor mu?

2. Bu Protokol neticesinde adada tek devlet olarak Güney Kıbrıs algılanmayacak mıdır? Dolayısıyla 35.000 Türk askerinin Kuzey Kıbrıs Cumhuriyeti'nden çekilmesi istenmeyecek midir? Hükümet olarak Millete bu konuda 35.000 Türk askerinin çekilmeyeceğinin sözünü verebilir misiniz? Sayın Başbakan'ın limanların Güney Kıbrıs gemilerine açılmayacağı beyanatı ile Ek Protokol'ün imzalanması çelişki değil midir?

3. Müzakere Çerçeve Belgesi ulusal çıkarlarımıza uygun mudur? Türkiye, şanlı tarihi boyunca bölgesinde iddiası olan bir ülke iken, Türkiye'yi iddiasız bir ülke haline getirecek böyle bir belgeyi kabul etmek ne anlama gelir?

4. 21 Eylül 2005 tarihli AB deklarasyonunda Ek Protokol'ün onaylanmamasının genel olarak tüm müzakere sürecini etkileyeceği, Güney Kıbrıs'ı tanımanın da müzakere sürecinin gerekli bir unsuru olduğu ifade edildiğine göre Türkiye mi AB iddiasından vazgeçmektedir. Yoksa Hükümetiniz mi AB yolundan sapmıştır?

YANIT:

Ülkemiz ile Avrupa Birliği arasındaki ortaklık ilişkisini kuran 1963 tarihli 'Ankara Anlaşması' ekonomik yönden ülkemizin tam üyeliğe hazırlanabilmesi hedefine atıfta bulunmakta ve AB ile aramızdaki ortaklık ilişkisinin tedricen geliştirilmesini öngörmektedir. Bu çerçevede, ülkemizin AB'yle bütünleşmesi için üç aşama (hazırlık dönemi, geçiş dönemi ve nihai dönem) öngörülmüş ve geçiş dönemi sonunda taraflar arasında gümrük birliğinin tesis edilmesi hükme bağlanmıştır. Hazırlık ve geçiş dönemlerini müteakiben Ankara Anlaşması'nın en üst karar organı olan Ortaklık Konseyi'nin aldığı 1/95 sayılı kararı ile 1 Ocak 1996 tarihi itibarıyla ülkemiz ile AB arasında gümrük birliği tesis edilmiştir.

1 Mayıs 2004 tarihinde AB'ye 10 yeni ülke (Çek Cumhuriyeti, Estonya, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, Litvanya, Letonya, Macaristan, Malta, Polonya, Slovakya ve Slovenya) katılmıştır. Bu durum AB'nin üçüncü ülkelerle olan ahdi ilişkilerini de etkilemiştir.

Bir yandan coğrafi alanı değişen AB ile aramızdaki ortaklık ilişkisinde ve ticaret rejiminde bir hukuki boşluğa mahal vermemek, diğer yandan tam üyelik sürecimizi sağlıklı olarak yürütebilmek için benzer bir zaruret ülkemiz için de ortaya çıkmıştır.

Ek Protokol'ün imzalanması sürecinde ülkemizin Kıbrıs konusundaki politikasına hiçbir açıdan zarar getirmeyecek bir yöntem izlenmesi için titiz ve ayrıntılı bir hukuki çalışma yapılmıştır.

Bu çalışmaların neticesinde Ek Protokol mektup teatisi yoluyla 29 Temmuz 2005 tarihinde imzalanmıştır. Ek Protokol'ün imzalanması sırasında tarafımızca yapılan ve mektup teatisinin mütemmim cüzünü oluşturan bir deklarasyonla, ülkemizin sözkonusu Ek Protokol'ü imzalaması keyfiyetinin Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'ni tanıdığı anlamına gelmeyeceği hukuken kayıt altına alınmıştır.

Ek Protokol Ankara Anlaşması'nın bir maddesini değiştirdiğinden TBMM'nde onaylanması gerekmektedir. Bununla birlikte, Ek Protokol henüz AB Parlamentosunda onaylanmış değildir. Bu durumda, Ek Protokol'ün TBMM'ne gönderilmesi konusu henüz gündemimizde bulunmamaktadır.

Ek Protokol'ün imzalanması ile ülkemizin Kıbrıs politikası arasında bağlantı kurulması hem yanıltıcı hem de yanlıştır. Nitekim ülkemiz, Kıbrıs sorununun çözümü konusunda yapıcı açılımlarda bulunmaya devam etmektedir. Bu çerçevede tarafımdan 24 Ocak tarihinde Kıbrıs Eylem Planı açıklanmıştır. Bu Eylem Planı'nda da belirttiğim üzere, biz karşılıklı olarak tüm kısıtlamaların kaldırılmasını öneriyoruz. Ancak bizim tek taraflı olarak bazı kısıtlamaları kaldırmamız sözkonusu değildir. Bu husus Sayın Başbakanımız tarafından da açıkça ifade edilmiştir.

Müzakerelerin Çerçevesi Belgesi nihai hedefin tam üyelik olduğunu vurgulamaktadır. Bu AB perspektifimiz açısından önemli bir unsurdur. Ancak belgede ifade edilen her husus ile

mutabık değiliz. Bu belgede belirtilen hususlar sonuçta AB'nin müzakerelere ilişkin görüş ve tutumunu yansıtmaktadır. Belgede yer alan unsurlar ilk kez karşımıza çıkmamaktadır. Sonuçta bütün bunlar AB'ye üyelik yolunda bir zaman dilimi içinde gerçekleşmesi gereken hususlar olarak durmaktadır.

Ülkemizin tarih boyunca sahip olduğu bölgesel güç ise, AB de dahil olmak üzere, uluslararası planda kabul edilen bir gerçektir. Bunun geçerliliği, bölgedeki gelişmelerle her geçen gün daha da açık bir şekilde gözler önüne serilmektedir.

AB tarafından yapılan 21 Eylül 2005 tarihli karşı deklarasyon, AB'nin görüşlerini yansıtan bir belge olup, Ek Protokol'ün imzalanması sırasında tarafımızdan yapılan deklarasyondan farklı olarak ülkemiz açısından herhangi bir geçerliliğe sahip değildir.

Ülkemizin AB ile müzakere süreci, bu müzakerelerdeki performansına göre şekillenecektir. Tarama sürecinde şimdiye kadar edindiğimiz tecrübe de bu yöndedir. Bununla birlikte, müzakere sürecini kullanmak suretiyle siyasi nitelikli gündemlerini gerçekleştirmek isteyen üye ülkeler olduğu ve olmaya devam edeceği de ortadadır. Biz, AB bağlamındaki tüm temaslarımızda müzakere süreci ile siyasi sorunların birbirinden ayrı olarak değerlendirilmesi gerektiğini, aksi durumda Türkiye-AB ilişkilerinin ciddi darbe alacağını dile getirmekteyiz. Kaldı ki, Kıbrıs sorununun kendi parametreleri içerisinde BM platformunda çözülmesi gereken bir konu olduğu AB'li muhataplarımızca da kabul edilmektedir.

Hükümetimiz AB üyeliği yolunda ülkemizde evvelce benzeri görülmemiş hızda ciddi adımlar atmıştır. AB üyeliği hedefini gerçekleştirme yönündeki çalışmalarımız aynı kararlılık ve azimle devam edecektir.